

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. Бекетова

Кафедра Фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Економіки і підприємництва

(Соловйов О.В.)

(ПБ)

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 2

галузь знань 0305 Економіка та підприємництво

напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

спеціальність Фінансово-економічна безпека, облік і аудит

факультет Економіки і підприємництва

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма Фінансовий облік 2 для студентів
(повна назва навчальної дисципліни)
 за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Розробники: Н.І.Гордієнко, к.е.н., професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Фінансово-економічної
(що не є випусковою та на якій розроблена робоча
безпеки, обліку і аудиту
програма навчальної дисципліни)

Протокол від “ 01 ” 09 2014 року № 1

Завідувач кафедри Меніш (Момот Т.В.)

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри Фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту

Протокол від “ 01 ” 09 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри Меніш (Момот Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
 Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01

Методист НМВ Меніш (Григорієнко М.) “ 4 ” листопада 2014 р.
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		3-й	4-й
		Семестр(и)	
		6-й	7-й
Загальна кількість годин – 144	Галузь знань 0305 Економіка та підприємництво Напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»	Лекції*:	
32 год.		8 год.	
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
32 год.		10 год.	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні*:	
		Не передбачено	Не передбачено
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,5		Самостійна робота*:	
		80 год.	126 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Не передбачено	Не передбачено
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ) Не передбачено навчальним планом	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Вид контролю:	
		Екзамен, 6 семестр	Екзамен, 7 семестр

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми навчання – 55,5%

для заочної форми навчання – 7,5%

Відомості про курсова робота

Обсяг, кредити ЄКТС/години	Семестр навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
1,0 / 36	6	7

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни “Фінансовий облік 2” : засвоєння знань з теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

Завданням вивчення дисципліни “Фінансовий облік 2” є: вивчення методів і організації ведення на підприємствах фінансового обліку пасивів з використанням прогресивних форм і національних стандартів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Національні положення (станданти) бухгалтерського обліку;
- Первинну і зведену бухгалтерську документацію по всіх об'єктах обліку;
- Господарські процеси, операції, ситуації, що виникають в процесі ведення бухгалтерського обліку;
- Бухгалтерські записи, що здійснюються на підставі господарських операцій за звітний період;
- Бухгалтерські регістри, журнали, Головну книгу, зведену документацію, звітність;
- Організацію бухгалтерського обліку на підприємствах різних форм власності.

вміти:

- Формувати облікову політику підприємства;
- Відображати облік короткострокових позик, поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями, розрахунків з постачальниками, учасниками, з іншими кредиторами;
- Виконувати розрахунки по податках і платежах, по нарахуванню дивідендів;
- Відображати в обліку довгострокових зобов'язань;
- Відображати в обліку формування власного капіталу;
- Відображати у у обліку формування та зміни власного капіталу;
- Відображати в обліку нарахування та використання забезпечень;
- Складати баланс та звіт про фінансові результати підприємства;
- Виправляти помилки і вносити зміни у фінансові звіти.

мати компетентності:

Професійно важливі якості:

Познавальні: професійна пам'ять , професіоне мислення.

Діяльнісні: професійна мобільність і культура праці, професійна поведінка, делова етика, володіння інформаційними технологіями.

Саморозвиток: узагальнення досвіду и спрямування до професійного росту.

Професійна діяльність:

Здатність документального оформлення та відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з грошовими коштами, необоротними матеріальними активами, запасами та розрахунками.

Здатність до нарахування і перерахування податків та внесків у бюджет та соціальні фонди, платежів у банківські установи.

Здатність до підготовки даних по відповідним ділянкам бухгалтерського обліку для складання звітності.

Здатність до використання комп'ютерних технологій в обліково-аналітичній діяльності.

Основні надпрофесійні компетенції бухгалтера:

Соціальні: Готовність до співробітництва і міжособистої взаємодії. Наявність комунікабельної культури, культурної мови.

Особистісні: Вміння працювати з потоком інформації, виділення з неї основної і другорядної. Об'єктивність у судженнях, правова культура, порядочність, чесність. Здатність до самостійної діяльності в умовах невизначеності, здатність адаптації в нових умовах діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Фінансовий облік 2

Змістовий модуль 1.1. Облік власного капіталу, зобов'язань та забезпечень.

Тема 1.1.1. Облік формування і зміни зареєстрованого капіталу. Облік додаткового капіталу.

Тема 1.1.2. Облік цільового фінансування. Облік резервного, вилученого та несплаченого капіталу.

Тема 1.1.3. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Тема 1.1.4. Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень.

Тема 1.1.5. Облік зобов'язань за довгостроковими та короткостроковими позиками банків.

Тема 1.1.6. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та з бюджетом. Облік розрахунків з оплати праці та соціальному страхуванню.

Змістовий модуль 2.1. Облік доходів, витрат, фінансових результатів. Бухгалтерська звітність.

Тема 2.1. 1. Облік доходів операційної діяльності, від участі в капіталі та фінансових доходів.

Тема 2. 1.2. Облік фінансових витрат та витрат від участі в капіталі.

Тема 2. 1.3. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.

Тема 2. 1.4. Забалансовий облік активів, зобов'язань.

Тема 2. 1.5. Бухгалтерська (фінансова) звітність. Виправлення помилок у фінансовій звітності підприємства.

МОДУЛЬ Курсова робота «Фінансовий облік»

Курсова робота з дисципліни «Фінансовий облік» ставить за мету:

- систематизацію теоретичних знань;
- формування вмінь застосування теоретичних знань при вирішенні практичних завдань фінансового обліку.

Курсова робота складається з: завдання; вступу; теоретичної і практичної частини; висновків; списку використаної літератури.

Розділ 1 – (теоретична) повинна мати такі розділи: облік власного капіталу; облік зобов'язань; баланс підприємства (Ф № 1); звіт про фінансові результати (Ф № 2)

Розділ 2 – повинен містити відповідні розрахунки, бухгалтерські проведення та коригування фінансової звітності підприємства.

Розділ 3. Повинен містити Баланс підприємства, Звіт про фінансові результати складені з урахуванням змін, що відбулися. Скласти Примітки до фінансової звітності.

До курсової роботи входять: розрахунково-пояснювальна записка на 25-30 сторінок формату А-4 (відповідно до вказівок до виконання курсової роботи).

Під час виконання курсової роботи студенти використовують отримані під час лекційних і практичних занять знання. А саме розв'язують задачі, що дозволяє підсумувати отримані практичні знання шляхом застосування відповідних способів розв'язування та відповідають на теоретичні питання, використовуючи навички роботи з довідковою та нормативною літературою.

Позитивна оцінка за курсову роботу ставиться у випадку правильного розв'язання усіх завдань та відповідного захисту курсової роботи студентом. Захищена курсова робота є допуском до екзамену. Курсова робота розрахована на 36 годин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр/сем	срс		лек	лаб	пр/сем	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Фінансовий облік 2 (семестр 6)						(семестр 7)				
Змістовий модуль 1.1.Облік власного капіталу, зобов’язань та забезпечень										
Тема 1.1.1.	8	2		2	6	11,5	0,5		1	10
Тема 1.1.2.	10	2		2	6	10,5	0,5			10
Тема 1.1.3.	8	2		2	6	11.5	0.5		1	10
Тема1.1.4.	12	4		4	6	13.5	0.5		1	12
Тема 1.1.5.	10	2		2	6	12	1		1	10
Тема 1.1.6.	12	4		4	8	13	1		2	10
Разом за ЗМ 1	72	16		16	40	72	4		6	62
Змістовий модуль 2.1.Облік доходів, витрат, фінансових результатів. Бухгалтерська звітність.										
Тема 2.1.1.	16	4		4	8	17	1		2	14
Тема 2.1.2.	16	4		4	8	13	1			12
Тема 2.1.3	12	2		2	8	13,5	0,5		1	12
Тема 2.1.4	12	2		2	8	12,5	0,5			12
Тема 2.1.5	16	4		4	8	16	1		1	14
Разом за ЗМ 2	72	16		16	40	72	4		4	64
Разом	144	32		32	80	144	8		12	126
МОДУЛЬ Курсова робота (семестр 6)						(семестр 7)				
Розділ 1.	6			4	2	11			1	10
Розділ 2.	20			8	12	14			2	12
Розділ 3.	10			4	6	11			1	10
Усього годин	36			16	20	36			4	32

5. Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
Змістовий модуль 1.1. Облік власного капіталу, зобов'язань та забезпечень			
1.1.1	Облік формування і зміни зареєстрованого капіталу. Облік додаткового капіталу.	2	1
1.1.2	Облік цільового фінансування. Облік резервного, вилученого та несплаченого капіталу.	2	
1.1.3	Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).	2	1
1.1.4	Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень.	4	1
1.1.5	Облік зобов'язань за довгостроковими та короткостроковими позиками банків.	2	1
1.1.6	Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та з бюджетом. Облік розрахунків з оплати праці та соціальному страхуванню.	4	2
Змістовий модуль 2.1. Облік доходів, витрат, фінансових результатів. Бухгалтерська звітність.			
2.1.1	Облік доходів операційної діяльності, від участі в капіталі та фінансових доходів.	4	2
2.1.2	Облік фінансових витрат та витрат від участі в капіталі.	4	
2.1.3	Облік фінансових результатів діяльності підприємства.	2	1
2.1.4	Забалансовий облік активів, зобов'язань.	2	
2.1.5	Бухгалтерська (фінансова) звітність. Виправлення помилок у фінансовій звітності підприємства.	4	1
Разом		32	10

7. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
Змістовий модуль 1.1. Облік власного капіталу, зобов'язань та забезпечень			
1.1.1	Облік формування і зміни зареєстрованого капіталу. Облік додаткового капіталу.	6	10
1.1.2	Облік цільового фінансування. Облік резервного, вилученого та несплаченого капіталу.	6	10
1.1.3	Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).	6	10
1.1.4	Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень.	6	10
1.1.5	Облік зобов'язань за довгостроковими та короткостроковими позиками банків.	6	10

1	2	3	4
1.1.6	Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та з бюджетом. Облік розрахунків з оплати праці та соціальному страхуванню.	8	10
Змістовий модуль 2.1. Облік доходів, витрат, фінансових результатів. Бухгалтерська звітність.			
2.1.1	Облік доходів операційної діяльності, від участі в капіталі та фінансових доходів.	8	14
2.1.2	Облік фінансових витрат та витрат від участі в капіталі.	8	12
2.1.3	Облік фінансових результатів діяльності підприємства.	8	12
2.1.4	Забалансовий облік активів, зобов'язань.	8	12
2.1.5	Бухгалтерська (фінансова) звітність. Виправлення помилок у фінансовій звітності підприємства.	8	14
	Разом	80	124

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Курсова робота з дисципліни «Фінансовий облік» ставить за мету: систематизацію теоретичних знань; формування вмінь застосування теоретичних знань при вирішенні практичних завдань фінансового обліку.

Курсова робота складається з: завдання; вступу; теоретичної і практичної частини; висновків; списку використаної літератури.

Розділ 1 – теоретичний: повинен мати такі розділи: облік власного капіталу; облік зобов'язань; баланс підприємства (Ф № 1); звіт про фінансові результати (Ф№2)

Розділ 2 – повинен містити відповідні практичні розрахунки, бухгалтерські проведення та коригування фінансової звітності підприємства.

Розділ 3 – повинен містити Баланс підприємства та Звіт про фінансові результати з урахуванням змін, що відбулися.

До курсової роботи входять: розрахунково-пояснювальна записка на 25-30 сторінок формату А-4 (відповідно до вказівок до виконання курсової роботи).

Під час виконання курсової роботи студенти використовують отримані під час лекційних і практичних занять знання. А саме розв'язують задачі, що дозволяє підсумувати отримані практичні знання шляхом застосування відповідних способів розв'язування та відповідають на теоретичні питання, використовуючи навички роботи з довідковою та нормативною літературою.

Позитивна оцінка за курсову роботу ставиться у випадку правильного розв'язання усіх завдань та відповідного захисту курсової роботи студентом.

Захищена курсова робота є допуском до екзамену.

Курсова робота розрахована на 36 годин.

10. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні практичних вправ, рішенні задач і самостійної роботи з навчальною і нормативною літературою. Крім того, для студентів заочної форми навчання, виконання самостійної індивідуальної контрольної роботи. Вони спрямовані на активізацію самостійної роботи студентів, виховання в них творчого підходу до вирішення професійних завдань.

Вивчення дисципліни «Фінансовий облік 2» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, бухгалтерського обліку, мікроекономіки, економіки підприємства, а також на знаннях і вміннях, отриманих студентами в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль проводиться методом виконання студентами письмових модульних контрольних робіт.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни – інтегральна (100-бальна).

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

- контроль відвідування аудиторних занять, спостереження за діяльністю студентів;
- усне опитування (індивідуальне та фронтальне)
- перевірка виконання домашніх завдань;
- проміжні методи контролю (тестування безмашинне та комп'ютерне);
- перевірка виконання курсової роботи;
- екзамен (письмовий).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

для екзамену (денна форма навчання)

Поточна атестація та самостійна робота			Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2			
35	35		30%	100%
70%				

для виконання курсової роботи

Хід виконання проекту (роботи)			Оформлення та захист проекту (роботи)				Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Поясню- вальна записка	Ілюстра- тивна частина	Презен- тація	Захист проекту (роботи)	
20	20	20	10	10	10	10	100%
60%			40%				

для екзамену (заочна форма навчання)

Поточна атестація та самостійна робота		Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2		
70%		30%	100%

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсowego проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	

90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік: Навч.посіб./ Н.І. Гордієнко. – Харків: ХНУМГ, 2013. – 288с.
2. Гордієнко Н.І., Левченко Н.А. Методичні вказівки до самостійного вивчення та практичних занять до дисципліни “Фінансовий облік”. Харків, ХНАМГ, 2009.
3. Гордієнко Н.І., Шкурко О.В. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни “Фінансовий облік 1” для студентів заочної форми навчання спеціальності 6.030509 “Облік і аудит.” Харків, ХНАМГ, 2014.
4. Гордієнко Н.І. Методичні вказівки до самостійного вивчення, практичних занять та контрольної роботи з дисципліни “Фінансовий облік” для студентів денної і заочної форми навчання спеціальності 6.030509 “Облік і аудит. Харків, ХНАМГ, 2009.

14. Рекомендована література

Базова

1. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік: Навч.посіб./ Н.І. Гордієнко. – Харків: ХНУМГ, 2013. – 288с.
2. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
3. Лень В. С. Стандарти бухгалтерського обліку в Україні: Навчальний посібник - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 608с.
4. Скирпан О.П.Фінансовий облік: Навчальний посібник /О.П.Скирпан, М.С.Палюх. – Тернопіль. ТНЕУ, 2008 . - 407с.

Допоміжна

1. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку /Пер. з англ. О. Мініна, О. Ткача. — К.: Основи, 1997. — 943 с.
2. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за Міжнародними стандартами. — К.: Екаутінг, 2011. — 384 с.
3. Глен А., Велиш Шорт Основи фінансового обліку. Пер. З англ.. К.: Основи, 1997, 943с
4. Нидлз Б. Андерсон Х, Колдуелл Д. Принципи бухгалтерського обліку. М.: Фінанси і статистика, 1997, 495с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ: <http://eprints.ksame.kharkov.ua>
2. Бухгалтерия, еженедельник Главбух :www.glavbukh.ua
3. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал:www.dtkr.com.ua/?lang=ukr
4. Все про бухгалтерський облік: www.vobu.com.ua
5. Журнал "Б У Х Г А Л Т Е Р": buhgalter.factor.ua
6. Журнал «Время Бухгалтера»: www.v2b.ru
7. Журнал «Податки і бухгалтерський облік»: www.factor.ua
8. Журнал «Вісник податкової служби України»: www.visnuk.com.ua
9. Ділові новини LIGA: www.liga.net
10. Верховна Рада України: www.rada.gov.ua законодавство

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни **Фінансовий облік 2**

за напрямом **6.030509 Облік і аудит**

на 2014/15 навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
Фінансово-економічної безпеки, обліку і
аудиту

_____ (Момот Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2014 року

Зав. випускової кафедри Фінансово-
економічної безпеки, обліку і аудиту

_____ (Момот Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2014 року

Декан факультету _____
Економіки і підприємництва

М.П.

_____ (Соловйов О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2015 року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року